

LATINA, LAAJEMPI OPPIMÄÄRÄ 27.3.2017

Nämä *esimerkit täydet pisteet antavasta vastauksesta* eivät sido ylioppilastutkintolautakunnan arvostelua. Lopullisesta arvostelusta päättää tutkintoaineen sensorikunta.

Tässä julkaistavan esimerkivastauksen lisäksi lautakunta voi hyväksyä myös muita mahdollisia tapoja ilmaista asia.

Tehtävä A.

Muutama vuosi kuninkaiden karkotuksen jälkeen Roomassa kävi niin, että volskit tunkeutuivat roomalaisten alueelle ryöstellen ja hävitellen. Silloin patriisisukuiset konsulit alkoivat värvätä kansan keskuudesta sotilaita, joiden avulla ajaisivat viholliset pois Rooman maaseudulta. Sotajoukko oli jo koottu, kun muuan vanha mies syöksyi odottamatta leiriin, riisui äänekkäästi valittaen yltään repaleiset vaatteensa ja paljasti ruoskaniskujen haavoittaman selkensä. Hän huudahti osallistuneensa kahteenkymmeneen sotaretkeen taistellessaan isänmaan puolesta, mutta joutuneensa silti velkojen vuoksi orjuuteen. Nähtyään ja kuultuaan tämän kansa joutui suunnattoman raivon valtaan, eikä paljon puuttunut, ettei koko kaupunki täyttynyt väkivaltaisista mellakoista. Näin olisi epäilemättä käynytkin, elleivät konsulit olisi puuttuneet asiaan tuon kapinan kukistamiseksi.

Tehtävä B.

1. He karkottivat patriisisukuiset (sota)päälliköt ja vetäytyivät Pyhälle vuorelle (Mons Sacer).
2. Se sijaitsi Anio-joen takana kolmen roomalaisen peninkulman päässä Roomasta.
3. He neuvottelivat siitä, olisiko parempi perustaa uusi kaupunki vai valloittaa Rooma.
4. Valtuuskunnassa oli kymmenen miestä, ja sen tehtävänä oli saada plebeijit palaamaan Roomaan.
5. Hän oli kaunopuheinen mies, ja hän meni kapinallisten leiriin ja piti siellä puheen.
6. Se näytti vain toimeettomana nauttivan muiden ruumiinjäsenten palveluksista.
7. Kädet, suu ja hampaat, jotka kieltäytyivät tekemästä tavanmukaisia tehtäviään.
8. Kapinoivat jäsenet ja koko ruumis kuihtuivat.
9. Eripuraisuus tuhosi senaatin ja Rooman kansan edustaman valtion, mutta yksimielisyys piti sen hyvässä kunnossa.
10. Plebeijit lopettivat lakkonsa (sekä palasivat Roomaan) ja jatkoivat yhteisen hyvän edistämistä.

Tehtävä C.

1. a) akkusatiivi; b) nominatiivi; c) ablatiivi

2. a) gerundit: proficiscendi (rivi 11); ad pugnandum (rivi 16) – gerundiivi: manducanda (rivi 25)

b) ducibus (patriciis) expulsis (rivit 11–12); auctore ... Sicinio (rivi 12); Castris ... positus (rivit 13–14); clientibus armatis (rivi 16); coniuratione ... facta (rivi 23); narratione prolata (rivi 28); seditione finita (rivi 30)

c) audientibus (rivi 19); iacens (rivi 21).

3. a) finaalinen relatiivilause; b) finaalinen lause; c) epäsuora kysymyslause; d) konsekutiivi- eli seurauslause

Tehtävä D.

1. cum castra posita essent; 2. decem viri ab iis missi sunt; 3. quem ... narravisse tradunt

Tehtävä E.

1. vultis, 2. fratres; 3. bonorum; 4. spei t.spe; 5) quaerit

KOKEEN PISTEITYS / POÄNGSÄTTNINGEN AV PROVET

Tehtävä	Osioiden määrä	Pisteitys	Enint.	Arvostelulomakkeen sarake
Uppgift	Antal deluppgifter	Poängsättning	Max.	Kolumn på bedömningsblanketten
A.			90 p.	1
B.	10 x	8-0 p.	80 p.	2
C. 1.	3 x	1-0 p.	3 p.	3
2.	3 x	2-0 p.	6 p.	
3.	4 x	2-0 p.	8 p.	
D.	3 x	4-0 p.	12 p.	4
E.	5 x	2/0 p.	10 p.	5

Yht./Tot. 209 p.